

HSN-AU § 29 Mål- och budgetskrivelse 2027-2029

Ärendenummer: HSN 2026/11

Arbetsutskottets förslag till hälso- och sjukvårdsnämnden

- Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till mål och budgetskrivelse 2027-2029 och föreslår därmed regionfullmäktige att:
- Utöver kompensation för lönerrevision och interna avtal kompensera hälso- och sjukvårdsnämnden med 95,6 miljoner kronor enligt sammanställning i mål- och budgetskrivelsen.
- Tilldela hälso- och sjukvårdsnämnden investeringsmedel enligt sammanställningen i mål- och budgetskrivelsen.

Arbetsutskottets beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att inför nämndens sammanträde ta bort skrivningen om investeringsdelen för sjukhus för både inventarier och lokaler i mål- och budgetskrivelsen.

Sammanfattning

Mål- och budgetskrivelsen innehåller nämndens förslag till drift-, investerings- och exploateringsbudget, motiv till äskanden och eventuella förslag till nya eller förändrade mål.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningens underskott för 2025 uppgick till 13 miljoner kronor vilket är en stor förbättring jämfört mot 2024. Bruttokostnadsutvecklingen jämfört mot föregående år var 3,5 procent vilket är en effekt av ett fokuserat arbete på besparingar och verksamhetsanpassningar. Arbete pågår kontinuerligt med att identifiera områden som kan effektiviseras. Mycket har gjorts men det är fortsatt mer som behöver göras för att långsiktigt nå en ekonomi i balans. Fokus behöver ligga på en så låg kostnadsutveckling som möjligt. Samtidigt är utvecklingstakten inom sjukvården hög vilket bidrar till en hög kostnadsutvecklingen inom vissa områden.

Flera större digitaliseringsprojekt pågår där implementering av nytt huvudjournalssystem kommer få störst inverkan de kommande åren. Investeringsstakten är hög men i högsta grad nödvändig.

Tilldelning av budgetmedel inför 2026 var utifrån regionens förutsättningar på en bra nivå som tillsammans med högre statsbidrag gjort att hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetat med att uppnå en bättre kostnadstäckning i budgeten.

Trots ovan är den sammantagna bedömningen att sjukvårdens resurser för att hantera alla de krav och förväntningar som ställs, inte minst på grund av det

osäkra omvärldsläget, begränsade. För att skapa den robusthet och säkerhet som efterfrågas så behöver sjukvården resurssäkras på flera plan.

Nedan redovisas de ekonomiska behov som hälso- och sjukvårdsförvaltningen behöver kompenseras med för att uppnå en ekonomi i balans i kombination med att kunna upprätthålla tillgänglighet, god kvalitet och bra arbetsmiljö.

Förvaltningen gick in i 2026 med ett underliggande underskott att arbeta bort. Att hantera detta och dessutom kunna hantera alla kända tillkommande kostnader bedöms inte realistiskt utan ekonomiskt tillskott.

Förvaltningen äskar därmed om 95,8 miljoner kronor, enligt tabell nedan, för dessa områden som inte bedöms kunna hanteras genom effektiviseringar under 2027.

	Önskad kompensation, MSEK
Resursfördelningsmodell	59,8
Etablera centrum för klinisk forskning	3,8
Ersättning primärvården 1100 listade patienter per läkare	4,6
Ökad städfrekvens pga. Förändrade hygienkrav	2,4
Nytt avtal tvätt	2,5
Hyresökning Akutmottagning och bårhus	2,5
Kallelsesignalsystem	2,3
Kapitalkostnader	5,0
Externa avtal enligt tabell under avsnitt 3.2	12,9
Totalt:	95,8

Region Gotlands investeringsplan för hälso- och sjukvården omfattar medicinskteknisk utrustning, lokalombyggnationer, inventarier och IT-system. Investeringspotten på 40 miljoner kronor anses rimlig, förutsatt att större projekt över 3 miljoner kronor beslutas separat. För att undvika ekonomisk urholkning föreslås en gradvis ökning av potten med cirka 5 miljoner kronor från 2028, anpassat efter ekonomiska kostnader.

En ny magnetkamera (MR) behövs då den nuvarande passerat sin tekniska livslängd. Utveckling går fort framåt inom diagnostiseringen varför denna behöver bytas ut. För Laboratoriemedicinskt Centrum Gotland (LMCG) behövs två nya kemi-instrument till en kostnad av cirka 4 miljoner kronor.

Utöver ovan finns behov av allt från operationsstaplar till inventarier till medicinteknisk utrustning.

Tillfälliga ombyggnationer planeras på Visby lasarett för att möta verksamhetsbehoven under de kommande 10–15 åren, i väntan på ett strategiskt beslut om större om- eller nybyggnation. Detta inkluderar förbättringar på intensivvårdsavdelningen, endoskopimottagningen, sterilcentralen och LMCG. Samtidigt framhålls behovet av ett strategiskt beslut för Visby lasarett, då nuvarande lokaler är trånga lokaler och etappvisa ombyggnationer riskerar att bli ineffektiva och kostsamma.

För ombyggnationen av primärvården på Korpenområdet uppskattas investeringskostnaden till cirka 500 miljoner kronor enligt genomfört förstudie. Investeringen sträcker sig under en period på 5-6 år.

Bedömning

Förvaltningens bedömning är att mål- och budgetskrivelse 2027-2029 följer anvisningar från regionstyrelseförvaltningen och tjänar som underlag inför regionstyrelsens budgetberedning.

Ett underliggande underskott, tillsammans med ökade kostnader inom ett flertal områden gör att de effektiviseringar som genomförs löpande inte räcker för att balansera ekonomin fullt ut. Budgettillskott behövs för att hantera strukturella förändringar och för att förvaltningen ska ges rimliga förutsättningar för att bedriva den vård som förväntas enligt lagstiftning, nationella krav och lokala förutsättningar, med ambitionen att upprätthålla en god och jämlik vård för de gotländska medborgarna.

Ärendets behandling under mötet

Markus Swahn, ekonomichef, och Yvonne Skovshoved, beställarchef, föredra ärendet.

Yrkande

Ordförande Filip Reinhag (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut med ändringsyrkandet:

- Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att införa nämndens sammanträde ta bort skrivningen om investeringsdelen för sjukhus för både inventarier och lokaler i mål- och budgetskrivelsen.

Ordföranden finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse hälso- och sjukvårdsförvaltningen daterad 2026-02-18

Mål- och budgetskrivelse 2027-2029

Investeringsäskanden 2027-2031